

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL
OF EUROPE
CONSEIL
DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

TÜRKİYE'DE KAMU SEKTÖRÜNDE ETİĞİN GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ (TYEC2)

TEKNİK RAPOR

ETİK PLATFORMUNUN TASLAK İŞ TANIMI

Hazırlayan
Mr Gary Hickey, TYEC 2 Uzun Dönemli Danışman
Eylül 2012

ECCU-TYEC 2-2/2012

İçindekiler

1. Giriş.....	3
2. Etik Platformunun İş Tanımı	3
3. Kapsam	3
4. Etik Platformunun temel faaliyetleri	4
5. Etik Platformuna üyelik	4
6. Etik Platformunun faaliyetleri	5
6.1 Yuvarlak masa tartışmaları.....	5
6.1.1 Kaynak boyutu	5
6.2 Bilgi alışverişi seminerleri.....	5
6.2.1 Kaynak boyutu	5
6.3 Web sitesi hazırlama	6
6.3.1 Kaynak boyutu	6
6.4 Yıllık konferans	6
6.4.1 Kaynak boyutu	6
6.5 Facebook ve Twitter	7
6.5.1 Kaynak boyutu	7
6.6 Etkin uygulamalara ödül verilmesi	7
6.6.1 Kaynak boyutu	7

Her türlü ilave bilgi için lütfen aşağıdaki adresle iletişime geçiniz:

Mali Suçlar Birimi
Bilgi Toplumu ve Suçla Mücadele Dairesi
Genel Müdürlük I – İnsan Hakları ve Hukukun Üstünlüğü
Avrupa Konseyi
F-67075 Strasbourg Cedex FRANSA
Tel +33 388 41 29 76/Fax +33 390 21 56 50
Eposta: lado.lalicic@coe.int
Web: www.coe.int/corruption

Bu belge Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır. Belge içinde ifade edilen görüşler, Avrupa Birliği'nin veya Avrupa Konseyi'nin resmi görüşlerini yansıtmamaktadır.

1. Giriş

TYEC2 projesi, Türkiye’de kamu sektöründe etik konusunu duyurmayı amaçlamaktadır. Bu ise genel anlamda bir dizi farkındalık yaratma faaliyeti ile bilginin ve etik ürünlerinin üretilmesi ve paylaşılması aracılığıyla gerçekleştirilecektir.

Bu proje süresince pek çok bilgi, deneyim ve yeterlilik elde edilecektir. Örneğin, proje kapsamında eğitim programı hazırlama, araştırma ve dürüstlük adası oluşturma gibi faaliyetler yer almaktadır. Etik platformu, etikle ilgili bu bilgi ve yeteneklerin elde edilmesi ve yok olmadan paylaşılmasının sağlanması sürecinde kilit mekanizmayı teşkil edecektir. Bu mekanizma, proje kapsamında ürün geliştirilmesini de teşvik edecektir. Etikle ilgili uygulayıcılar/uzmanlar topluluğunu, bu alanda karşılaşılan güçlükleri tartışmaları ve herkes için destekleyici bir ortamda çözüm geliştirmeleri amacıyla bir araya getirmenin aracı olacaktır. Son olarak, platform, bu faaliyetler sayesinde etikle ilgili farkındalığı kurumlar ve bireyler nezdinde arttıracaktır.

Aşağıda, Platform için önerilen iş tanımı yer almaktadır. Ayrıca, platformun kapsamı ve üyelik konuları da ele alınmaktadır. Ardından, kaynak kullanımıyla ilgili boyutları da dikkate alınarak bir dizi faaliyet önerilmektedir.

2. Etik Platformunun İş Tanımı

Bu platform, Platform, etik alanında işbirliğinin geliştirilmesini ve iyi etik uygulamaların teşvik edilmesini amaçlayan bir dizi kurumu gönüllülük esasıyla bir araya getirecektir. Platform, çeşitli uzman/uygulayıcı topluluklarının oluşmasını sağlayacak ve politika yapımcılar, uygulayıcılar ve paydaşlar için bir uzmanlık merkezi olmayı hedefleyecektir.

3. Kapsam

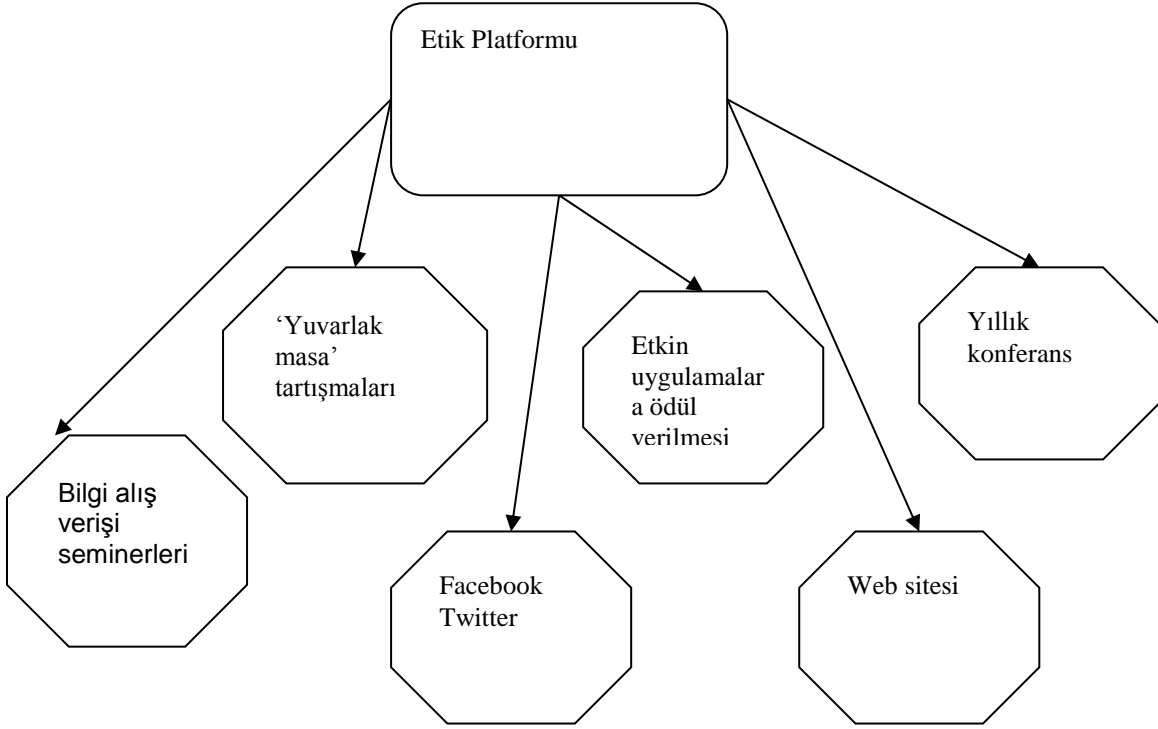
Bu platform, paydaşları aşağıdaki amaçlar doğrultusunda bir araya getirecektir:

- Kurumlar bünyesinde etikle ilgili bilgi ve iyi uygulama örneklerini paylaşmak ve arttırmak
- Kamu sektöründeki kurumlar bünyesinde ve kurumların dışında etiği teşvik etmek
- Kamuoyunda etiğin önemi üzerine farkındalık yaratmak
- Etik projelerinin geliştirilmesi ve etik araştırmalarının yapılması konusunda bir forum olarak işlev görmek
- Etik komisyonları için bir destek aracı olmak
- Eğiticiler için bir destek aracı olmak
- Etik politikaları konusunda uzman bilgisi ve görüşü sağlamak

Platform, ilk 18 ay boyunca ‘Türkiye’de Kamu Sektöründe Etiğin Güçlendirilmesi’ projesinde çalışan proje ekibi tarafından idare edilecektir. Uzun vadede Etik Platformunun, projeden daha uzun bir ‘ömre’ sahip olması, platform faaliyetlerinin sorumluluğunun platformun diğer üyeleri tarafından üstlenilmesi öngörülmektedir.

Aşağıda, Platformun temel faaliyetlerini özetleyen bir şema yer almaktadır. Faaliyetlerle ilgili daha ayrıntılı bilgiye ‘Etik Platformunun Faaliyetleri’ bölümünde yer verilmektedir.

4. Etik Platformunun temel faaliyetleri

5. Etik Platformuna üyelik

Aşağıdaki kurum temsilcilerinin platforma katılmak üzere davet edilmesi önerilmektedir:

Etik Kurulu (Başkan)
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
İçişleri Bakanlığı
Milli Eğitim Bakanlığı
Maliye Bakanlığı
Yükseköğretim Kurulu
STK'lar
Yaklaşık üç akademisyen

Bu kurum temsilcilerinin, grubun iş tanımını, çalışma programını ve toplantı gündemlerini vb. belirleyecek bir yönetim kurulu/yürütme kurulu oluşturması hedeflenmektedir. Platform, Etik Kurulu tarafından idare edilecektir.

6. Etik Platformunun faaliyetleri

6.1 Yuvarlak masa tartışmaları

Bunlar, kurulun veya başka davetli misafirlerin (örneğin, uzmanlar ve/veya konuya ilgi duyan başka taraflar) etikle ilgili konuları tartışacakları ve münazara edecekleri görece resmi faaliyetler olacaktır. Bu faaliyetlere, tartışmaları yönetme konusunda beceri sahibi tarafsız bir kişi başkanlık edecektir. Bütün katılımcılar bir masa etrafında oturacak ve katılımcılardan biri veya ikisi tarafından gerçekleştirilecek olan kısa konuşmaların ardından katılımcıların görüş ve deneyimlerini paylaşmaları talep edilecektir. Grubun herhangi bir uzlaşmaya varması beklenmeyecek, asıl hedef bütün düşünce ve görüşlerin dile getirilmesini sağlamak olacaktır.

Tartışmalara medya kuruluşları da davet edilecek, faaliyet hakkında haber yapmaları talep edilecektir. Buradaki amaç, tartışmaların medyaya taşınması yoluyla etik konusunun gündemde tutulması ve etikle ilgili konuların ve Etik Kurulunun daha fazla bilinmesi ve etiğin öneminin sağlanması olacaktır. Yürütülen tartışmalara web sitesinde de yer verilecektir (bkz. Web sitesi ile ilgili bölüm).

Olası tartışma konuları:

- Etik ortamın temel bileşenleri
- Etik ortamın faydaları

6.1.1 Kaynak boyutu

Etik Kurulunun bu tür faaliyetlerin düzenlenmesi için uygun binalara sahip olduğu düşünülmektedir. Faaliyet sırasında kahve aralarına ihtiyaç olacak, medya organize edilecek ve bir kişinin bu faaliyetleri web sitesi için 'kaleme alması' gerekecektir.

6.2 Bilgi alışverişi seminerleri

Bu seminerler iki ana biçimden birine göre yapılabilir. Birincisi, katılımcılardan faaliyet gösterdikleri kurumlarda/uzmanlık alanında ortaya çıkan etikle ilgili gelişmeler hakkında güncel bilgi vermelerinin talep edildiği 'toplantılar' şeklinde olabilir. İkincisi ise bir veya iki katılımcının daha formal sunumlar yapması ve ardından daha genel tartışmaların yürütülmesi şeklinde olabilir.

Bu seminerler, platform üyelerine, faaliyet gösterdikleri kurumlarda ve diğer yerlerde etiğin tanıtılmasına yönelik bilgi ve deneyimlerini paylaşmaları, etikle ilgili proje ve araştırmalar hakkında güncel bilgi alış verişinde bulunmaları fırsatını sunacaktır. Böylesi bir forumun var olması, bilgilerin kaybolmak yerine paylaşılmasını sağlayacak ve etikle ilgili konuların kurumların gündemine girmesine katkıda bulunacaktır. Platform aynı zamanda bir bilgi kaynağı ve katılımcıların kendi kurumlarında etiği yayma faaliyetlerinde birbirlerini desteklemelerine yönelik bir araç olacaktır. Bu tartışmalar ve önerilen her türlü çözüm, web sitesi aracılığıyla yayınlanacaktır (aşağıya bakınız).

Olası tartışma konuları:

- Etik Kuralları
- Etik Kurulunun rolü
- Etik komisyonlarının rolü
- Etik eğitimi
- Etik alanında farkındalık yaratma
- Etik Kurallarına yönelik ihlallerin ele alınması

6.2.1 Kaynak boyutu

Etik Kurulunun bu tür faaliyetlerin düzenlenmesi için uygun binalara sahip olduğu düşünülmektedir. Faaliyet sırasında kahve aralarında ikramda bulunulmasına ihtiyaç olacak, medya organize edilecek ve bir kişinin bu faaliyetleri web sitesi için 'kaleme alması' gerekecektir.

6.3 Web sitesi hazırlama

Web sitesi, aşağıdaki işlemlere sahip olacaktır:

- Etik Platformu çalışmalarının kayda geçirilmesi ve paylaşılması
- Etkin uygulamaların paylaşılması
- Daha geniş kamuoyuna ve kamu görevlilerine etik alanında ve nasıl şikayet başvurusunda bulunulabileceği konusunda bilgi verilmesi
- Sanal uygulayıcı topluluklarının oluşturulması ve onlara evsahipliği yapılması

Web sitesi, araştırma sonuçlarının yayınlanması, yuvarlak masa tartışmalarından ve bilgi alış veriş seminerlerinden elde edilen bilgilerin paylaşılması, elektronik öğrenme materyalleri dahil olmak üzere eğitim araçlarının paylaşılması ve etik alanında her türlü faaliyetin duyurulması amacıyla kullanılacaktır. Web sitesi ayrıca, gerek araştırmalar, gerekse yıllık olarak düzenlenecek yarışmalar (bkz. 'Etkin uygulamalara ödül verilmesi' konulu bölüm) aracılığıyla tespit edilecek olan etikle ilgili etkin uygulamaların paylaşılması için de bir mekanizma teşkil edecektir. Örneğin, nasıl şikayette bulunulacağı gibi konularda kamuoyuna yönelik bilgiler de verilecek, kamuoyuna yönelik yayın yapılması önerilecektir. Bu biçimde web sitesinin, etğin ve proje kapsamında geliştirilen pek çok ürün ve aracın tanıtılıp yaygınlaştırılması için bir mekanizma olarak kullanılması sağlanacaktır.

Uzun vadede web sitesinde iki ayrı uygulayıcı topluluğun grup oluşturması amaçlanmaktadır: Birincisi eğiticiler, ikincisi etik komisyonları. Her birinin kendisine ait bir bölümünün bulunması, bu bölüme ayrıntılı kişisel bilgilerle girilebilmesi, burada bilgi alış veriş yapılabilmesi, sorun ve çözüm önerilerinin paylaşılabilmesi ve grubun, grup üyelerinin birbirlerini destekledikleri genel bir forum olarak kullanılabilmesi hedeflenmektedir.

Web sitesi, etikle bağlantılı başka kurumlara, örneğin Transparency International adlı kuruma da bağlantılar içerebilir.

6.3.1 Kaynak boyutu

Web sitesinin hazırlanması sürecinde Platformla işbirliği içinde çalışacak bir KDU istihdam edilecektir. Ardından, web sitesinin idaresi Platformun sorumluluğunda olacaktır. Ayrıca, a) temel konu ve sorunlara ilişkin içgörü kazanılabilmesi (bunlardan eğitim araçlarında ve konferans çalıştaylarında faydalanılabilir) ve b) herhangi birinin yapabileceği bariz hatalar içeren önerilerin/tavsiyelerin düzeltilmesi için ilgi gruplarının izlenmesi faydalı olacaktır. Platformun kamuoyuna ve/veya diğer paydaşlara telefon/elektronik posta yoluyla danışmanlık hizmeti vermeyi ne ölçüde isteyeceği de değerlendirilmelidir.

6.4 Yıllık konferans

Yıllık konferansın hedef kitlesi etik komisyonları ve eğiticiler olacaktır. Politika yapımcıların/kanaat önderlerinin de bu faaliyetlere davet edilmesi faydalı olabilir. Haber yapmaları için medya kuruluşları da bu faaliyetlere davet edilebilir.

Bu konferans bir günlük bir etkinlik olacak ve konunun genel hatlarıyla ilgili bazı önemli oturumların yanı sıra bir dizi çalışmaya evsahipliği yapacaktır.

Faaliyet, kilit paydaşları – özellikle de bakanlıklar bünyesinde günlük çalışmalarda etik konularından sorumlu olanlar – bir araya getirecek ve yeni şeyler öğrenmelerine, yeni bağlantılar kurmalarına, deneyim ve bilgi alış veriş yapmalarına olanak sağlayacaktır. Faaliyet ayrıca, eğiticilere ve etik komisyonlara ihtiyaç duydukları desteği ve statüyü sağlayacak bir 'etik topluluğu'nun kurulmasına katkıda bulunacaktır.

6.4.1 Kaynak boyutu

Davetiyeler, katılımcılara elektronik posta yoluyla yollanabilir. Programın hazırlanması, konuşmacıların ayarlanması ve oturum hazırlıklarının tamamlanması için biraz zaman gerekebilir. Konuşmacılar ödeme yapılmasını ve program ve görünürlük malzemeleri gibi

konferans materyallerinin temin edilmesini talep edebilir. Faaliyet için uygun bir salonun bulunması, kahve aralarında ikramda bulunulması ve konferansın biri tarafından idare edilmesi gerekecektir. Tanıtım için iyi fotoğrafların çekilmesi amacıyla bir fotoğrafçıya ihtiyaç duyulacaktır. Ve yine konferans ayrıntılarının web sitesi için 'kaleme alınması' gerekecektir.

6.5 Facebook ve Twitter

Facebook ve Twitter, giderek daha fazla sayıda insan tarafından, özellikle de gençler tarafından kullanılan araçlardır. Bu araçlar sayesinde bilgi paylaşımı sağlanmakta ve gelişmelerden anında haberdar olunmaktadır. Web sitesinin ve etikle ilgili konu ve gelişmelerin bu kanallardan duyurulması, Etik Platformuna düşük maliyetli tanıtım imkanı sağlayacaktır.

6.5.1 Kaynak boyutu

Zaman zaman tweet atılması ve durum güncellemelerinin yapılması gerekecektir. Bütün bunlar, zorunlu olarak kısa tutulacaktır.

6.6 Etkin uygulamalara ödül verilmesi

Her yıl kurumlardan, kurum bünyesinde etik ortamların oluşturulması ve/veya kurum dışında etiğin tanıtılıp yaygınlaştırılması doğrultusunda gerçekleştirdikleri iyi uygulama örneklerini yazılı olarak sunmaları istenecektir. Bunun için değerlendirme ölçütlerinin geliştirilmesi gerekecektir. Başvuruların değerlendirmesi, Etik Platformundan bir grup tarafından gerçekleştirilecek ve ödüller Yıllık Konferansta verilecektir. Elbette, kamuoyunun da ilgisinin çekilmesi bakımından, ödüllerin görece üst düzey birisi tarafından verilmesi faydalı olacaktır. Kamu idaresiyle ilgilenen bir gazete veya birkaç kurumun ödüle sponsor olmasının sağlanması konusu da gündeme alınmalıdır.

Ödül kazanan kurumların etkin uygulamaları web sitesinde paylaşılacaktır.

6.6.1 Kaynak boyutu

Etkin uygulama örneklerinin jüriye yollanması, jüre değerlendirmelerinin kayıt altına alınması ve web sitesine konulması gerekecektir. (Yarışmanın adil ve şeffaf bir süreç olarak görülmesi önem taşımaktadır.)

Ayrıca, etkin uygulamanın da kaleme alınması ve web sitesine yerleştirilmesi gerekecektir. Bunun için ödül kazanan kurumlar ziyaret edilerek 'hikaye' hakkında daha fazla bilgi edinilmesine ve fotoğraf çekilmesine de ihtiyaç olacaktır.